

REGULAMIN UCZESTNICTWA W PROGRAMIE BADAŃ MIĘDZYLABORATORYJNYCH LOM KCHZ LR DLA LABORATORIÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ BADANIEM MLEKA SUROWEGO

1. Organizator

Laboratorium Oceny Mleka Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt
Laboratorium Referencyjne z/s w Parzniewie
ul. Przyszłości 1, 05 – 804 Pruszków
tel. 022 730 02 63

2. Cel programu badań

Celem programu badań międzylaboratoryjnych jest uzyskiwanie wyników porównywalnych we wszystkich laboratoriach przy zastosowaniu różnych metod badawczych.

Program dotyczy wszystkich laboratoriów, w których wykonuje się badania mleka surowego.

Program organizowany jest w oparciu o Przewodnik ISO/IEC 43:1997 oraz Przewodnik ILAC-G13:08/2007.

3. Uczestnictwo w badaniach

W badaniach uczestniczą laboratoria, które wykonują badania mleka surowego. W IV kwartale każdego roku do uczestników badań rozsyłane są zawiadomienia przez LOM KCHZ LR dotyczące harmonogramu badań międzylaboratoryjnych w roku następnym.

Uczestnicy do dnia podanego na harmonogramie wysyłki zobowiązani są przesłać do LOM KCHZ LR pisemne zgłoszenie (zamówienie) na rok następny.

Zgłoszenie powinno zawierać:

- nazwę i dokładny adres płatnika
- NIP, odpis KRS, nr konta bankowego
- adres uczestnika, na który należy przesłać próbki
- rodzaj zamawianych próbek mleka, ilość oraz termin wysyłki.

Zgłoszenie uczestnictwa w programie następuje po poprawnym wypełnieniu zamówienia oraz przesłaniu go wraz z wymaganymi dokumentami na adres LOM KCHZ LR w Parzniewie. W ciągu roku mogą zgłaszać się nowi uczestnicy. Zgłoszenie dodatkowe powinno być przesłane do LOM KCHZ LR minimum z 1 miesięcznym wyprzedzeniem.

W wypadku zaprzestania wykonywania badań przez uczestnika należy niezwłocznie powiadomić LOM KCHZ LR w formie pisemnej o rezygnacji z udziału w badaniach międzylaboratoryjnych. Rezygnacja nie będzie uwzględniona po wysłaniu próbek do Uczestnika.

Koszty uczestnictwa w porównaniach zawiera cennik usług LOM KCHZ LR dostępny na stronie www.kchz.agro.pl.

4. Obiekt badań

Obiektem badań jest mleko surowe.

Parametry dla których prowadzone będą badania międzylaboratoryjne:

- zawartość tłuszczu
- zawartość białka
- zawartość suchej masy
- liczba komórek somatycznych
- poziom mocznika
- punkt zamarzania
- zawartość tłuszczu w śmietance

Każdorazowo do uczestnika badań przesyłane jest 10 próbek mleka surowego o różnych poziomach: tłuszczu, białka, suchej masy i komórek somatycznych. Uczestnik może wykonać dowolne oznaczenia (tłuszcz, białko, sucha masa, LKS).

W badaniach na punkt zamarzania Uczestnik otrzymuje 10 zamrożonych próbek mleka surowego.

Przy porównaniach na poziom mocznika przesyłane jest 8 próbek mleka.

Przy porównaniach na zawartość tłuszczu w śmietance Uczestnik otrzymuje 5 próbek śmietanki.

5. Przygotowanie obiektów badań

Przy wykonywaniu badań w LOM KCHZ LR wykorzystywane są następujące metody znormalizowane:

- zawartość tłuszczu – metoda Rose-Gottlieba PN-EN ISO 1211:2002
- zawartość białka – metoda Kjeldahla PN-EN ISO 8968-1:2004
- zawartość suchej masy – metoda suszenia FIL 21B:1987
- Liczba Komórek Somatycznych – PN-EN ISO 13366-2:2007
- poziom mocznika – metoda enzymatyczna PN-EN ISO 14637:2008
- punkt zamarzania – metoda z użyciem krioskopu termistorowego PN-EN ISO 5764:2009
- zawartość tłuszczu w śmietance – metoda Rose-Gottlieba PN-EN ISO 2450:2008

6. Zawartość przesyłki

Przesyłka wysyłana do Uczestnika zawiera 10 próbek mleka o zawartości ok. 45 ml mleka (± 2 ml).

Próbki mleka konserwowane są Bronopolem.

Próbki mleka pakowane są do jednorazowych, styropianowych opakowań. W okresie letnim próbki mleka dodatkowo zabezpieczone są wkładkami lodowymi.

Do próbek dołączone są następujące dokumenty:

- instrukcja wykonania badań
- druk sprawozdania z badań.

Wysyłka realizowana będzie przez firmę kurierską. Uczestnik powinien otrzymać próbki w ciągu 24 godzin od wysłania. *Harmonogram wysyłki próbek do porównań międzylaboratoryjnych* wysyłany jest uczestnikom badań w IV kwartale roku poprzedniego w formie pisemnej oraz publikowany w internecie na stronie www.kchz.agro.pl. W przypadku otrzymania uszkodzonej lub niepełnowartościowej przesyłki należy o tym niezwłocznie powiadomić Organizatora.

7. Wykonywanie badań

Przed wykonaniem oznaczeń Uczestnik powinien zapoznać się z dołączoną instrukcją wykonywania badań. Badania należy wykonać w ciągu 72 godzin od daty otrzymania próbek.

Uczestnik wykonuje badania na każdy parametr w dwóch powtórzeniach.

8. Przekazywanie wyników

Uczestnik wypełnia *druk sprawozdania z badań* i poprawnie uzupełniony wysyła (każdy parametr na osobnym druku) w ustalonym i podanym terminie faksem oraz oryginał drogą pocztową do LOM KCHZ LR w Parzniewie. Na druku sprawozdania podana jest data, do kiedy wyniki od poszczególnych uczestników powinny dotrzeć do LOM KCHZ LR (decyduje data stempla pocztowego). Wyniki, które dotrą w terminie późniejszym nie są brane pod uwagę przy wyliczeniach statystycznych i jest to traktowane jako brak uczestnictwa w porównaniach. Taki uczestnik zostanie obciążony kosztami uczestnictwa.

W okresie od wysłania prób do badań do zebrania wyników LOM KCHZ LR nie przekazuje żadnych informacji dotyczących wyników badań.

9. Program i częstotliwość

Badania międzylaboratoryjne w zakresie parametrów mleka surowego organizowane są 4 razy w roku.

Harmonogram badań dostępny na stronie internetowej www.kchz.agro.pl.

10. Opracowanie wyników

Analizy statystycznej dokonano zgodnie z zaleceniami *Przewodnika ISO/IEC 43:1997*.

Opracowanie wyników stanowi porównanie wyników uzyskanych przez Uczestników z wartością przypisaną. Za wartość przypisaną uznawana jest wartość osiągnięta metodą referencyjną w LOM KCHZ LR.

Dla każdego uczestnika wykonane zostaną następujące wyliczenia statystyczne dla poszczególnych parametrów:

- średnie różnice od wartości przypisanej
- odchylenie standardowe od wartości przypisanej
- odchylenie standardowe dla powtarzalności
- dokładność
- wartości średnie dla każdego parametru dla poszczególnych próbek od wszystkich uczestników
- odchylenie standardowe dla każdego parametru dla poszczególnych próbek od wszystkich uczestników

11. Sprawozdanie z badań

Każdy Uczestnik badań otrzyma od Organizatora w terminie do 60 dni od zorganizowania porównań międzylaboratoryjnych *Sprawozdanie z badań*.

Sprawozdanie z badań zawiera:

1. pismo przewodnie, w którym organizator informuje:
 - pod jakim numerem został zakodowany uczestnik programu
 - o dacie wykonania badań
2. opracowanie statystyczne zawiera:
 - wykaz (lub listę rankingową) osiągnięć wszystkich uczestników
 - wartości przypisane
 - odchylenie standardowe dla powtarzalności
 - dla danego uczestnika
 - dla wszystkich uczestników w poszczególnych próbach
 - średnią arytmetyczną dla poszczególnych próbek od wszystkich uczestników
 - średnie różnice za wszystkich próbek dla danego uczestnika
 - odchylenie standardowe ze wszystkich próbek dla danego uczestnika
 - odchylenie standardowe dla poszczególnych próbek od wszystkich uczestników
 - wykres graficzny
 - lista uczestników

Ponadto Laboratorium Referencyjne wykonuje zbiorcze sprawozdanie dla wszystkich uczestników. Sprawozdanie zbiorcze przekazywane są:

- Agencji Rynku Rolnego w zakresie badań na zawartość tłuszczu.
- Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Departament Organizacji Rynków Rolnych

12. Reklamacje

Każdy Uczestnik ma prawo do składania reklamacji.

Reklamacje można składać w ciągu 4 dni od otrzymania próbek do badań lub 14 dni od otrzymania błędnego sprawozdania z badań.

Organizator rozpatrzy reklamację w ciągu 30 dni od daty otrzymania reklamacji.

13. Poufność zapisów

W Laboratorium Referencyjnym obowiązują zasady poufności. Każdy pracownik zobowiązuje się do ich przestrzegania na piśmie. Dostęp do wyników porównań mają tylko pracownicy LOM KCHZ LR w Parzniewie.